

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
 ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
 Հիմնադրամի հոգաբարձուների
 խորհրդի 12-06-2023 թ. որոշմամբ
 «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»
 Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
 հիմնադրամի 2022 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՎՈՂ ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ԹԱՂԱՄԱՍ ՄԵԼԻՔ-ԱԴԱՄՅԱՆ 1	
1.3 Պետական գրանցման համարը	222.160.00548	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2005-11-21	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02580459	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)10547512	
	+(374)55588049	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	r2e2.am	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	info@r2e2.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Կարեն Ասատրյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	21	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը	0	
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ	0	
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր	Էներգաարդյունավետության ծրագիր	126,471,356
	Էներգախնայողության ծրագիր	297,763,517
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր	Էներգախնայողության ծրագիր	138,983,913
	Արևային լողացող ֆոտովոլտային կայանների զարգացման ծրագիր	18,777,277
	Խորհրդատվական ծառայություն	52,994,920

	ՀՀ բանկերում ներդրված ավանդներից տոկոսներ	62,381,637
	Ֆինանսական կառույցների միջոցով ՀՀ-ում էներգախնայողության ծրագիր	312,726,398
	Նախապատրաստման աջակցության ծրագիր	48,212,000
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերություններ		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
	Պաշարներ (հումք, նյութեր)	104,655,180
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
Էներգաարդյունավետության ծրագիր	6,225,826	
Արևային լողացող ֆոտովոլտային կայանների գարգացման ծրագիր	26,812,174	
Նախապատրաստման աջակցության ծրագիր	56,581,822	
Ֆինանսական կառույցների միջոցով ՀՀ-ում էներգախնայողության ծրագիր	498,683,860	
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	933,745,466	
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացման ուղղված ծախսերի չափը	588,303,682	

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն
իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 48 էջերից:
էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԵՐԱԿԱՆՔՆՎՈՂ
ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱՅԻ ԵՎ
ԷՆԵՐԳԱԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

2022թ. դեկտեմբերի 31

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
էներգախնայողության» հիմնադրամ
Ֆինանսական հաշվետվություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ ատղիտորի եզրակացություն	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության» հիմնադրամի Հոգաբարձուներին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության» հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության» հիմնադրամի ֆինանսական վիճակը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՄՄ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» հատվածում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների՝ մեր աուդիտի համար կիրառելի վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՄԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Հանգամանքների լուսարանում

Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները նախորդ տարի աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, որի 2022թ. հունիսի 24-ի եզրակացությունում արտահայտվել է չձևափոխված աուդիտորական կարծիք:

Crowe and Asatryans LLC
"Dom Moskv" Business Center,
7, Argishti str., 2nd floor,
Yerevan, 0015, Armenia
T. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Քրոու ընդ Ասատրյանս ՍՊԸ
"Դոմ Մոսկվի" Բիզնես Կենտրոն,
Արգիշտի փող., 7, 2-րդ հարկ,
ք. Երևան, 0015, ՀՀ
Հ. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
general@asatryans.com
www.crowe.com
www.asatryans.com

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամոռեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Ի լրումն՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաչափում:

- Չեղք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման արևդիատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյեք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևավոխել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Կազմակերպությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, նախագուշակաճ միջոցառումների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Այս հարցերը նկարագրում ենք աուդիտի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում,

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԿԱԶՄԸ

Տիգրան Ավինյան

Հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ, Երևանի քաղաքապետի տեղակալ

Հակոբ Վարդանյան

ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի տեղակալ

Գարեգին Բաղրամյան

ՀՀ հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի նախագահ

Հասմիկ Ղաևրամյան

ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի անդամ

Անի Իսախրյան

ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարի տեղակալ

Միխայիլ Մարտիրոսյան

Հայաստանի էներգետիկ սեկտորի զարգացմանն աջակցող «Հայաստանի էներգետիկ

ծառայություններ մատուցող ձեռնարկությունների ասոցիացիա» իրավաբանական անձանց

Ասողիկ Պասոյան

«Էներգախնայողության աջակցության» հիմնադրամի տնօրեն

Դավիթ Գրիգորյան

ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի տեղակալ

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգախնայողության» հիմնադրամ
 Ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
	Ծնք.		
Եկամուտ շնորհներից	4	61,278	90,392
Տոկոսային եկամուտ	5	52,993	47,401
Մատչելիությունների մատուցումից եկամուտ	6	88,370	140,925
Այլ եկամուտ		17,404	13,148
		220,045	291,864
Ծրագրերի իրականացման ծախսեր	7	(85,271)	(114,619)
Վարչական ծախսեր	8	(212,813)	(189,369)
Պահուստներ		(323)	(6,552)
Գործառնական գործունեության արդյունք		(78,361)	(18,676)
Ֆինանսական եկամուտ	5	79,887	38,377
Ֆինանսական ծախսեր	9	(28,707)	(32,431)
Այլ ֆինանսական հոդվածներ	10	248,661	144,565
Տարվա արդյունք մինչև հարկերը		221,480	131,835
Շահութահարկի գծով ծախս		-	-
Տարվա արդյունք		221,480	131,835
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ</i>			
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		221,480	131,835

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Հիմնադրամի ղեկավարության
 կողմից 2023թ. մայիսի 15-ին

Կարեն Ասատրյան
 Տնօրեն

Գարսեմ Բարխանջյան
 Ֆինանսական ղեկավար

Շահույթ կամ վնասի հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի միայն ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը
 կազմող 10-ից մինչև 46-րդ էջերում ներկայացված կից տարածադիրտույնների մասնակցությամբ

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
էներգետիկայի զարգացում» հիմնադրամ
Ֆինանսական հաշվետվություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ծնթ.		
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	11	1,733	2,738
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	12	25,819	34,425
Ոչ նյութական ակտիվներ	11	33	157
Դեբիտորական պարտքեր	13	679,474	1,076,293
Տրված փոխառություններ	14	889,207	896,487
		1,596,266	2,010,100
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ		125,818	14,831
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	13	583,594	598,699
Տրված փոխառություններ	14	494,627	250,976
Դեպոզիտներ	15	973,092	922,839
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	16	273,602	310,185
		2,450,734	2,097,531
Ընդամենը ակտիվներ		4,047,000	4,107,632
Հիմնադրին վերագրելի գուտ արդյունք			
		285,758	64,279
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	17	20,403	30,342
Հետաձգված եկամուտ	18	123,821	1,599
Ստացված փախառություններ	19	3,034,282	3,472,439
		3,178,506	3,504,381
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	17	9,939	9,473
Ստացված փոխառություններ	19	85,036	85,272
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	20	18,047	51,533
Հետաձգված եկամուտ	18	451,976	376,764
Պահուստներ	21	17,739	15,930
		582,737	538,972
Ընդամենը պարտավորություններ		3,761,242	4,043,353
		4,047,001	4,107,632

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների
բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 46-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա արդյունք <i>Եզգրտումներ</i>	221,479	131,835
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	11,724	28,447
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	-	-
Տոկոսային ծախսեր	28,707	32,431
Տոկոսային եկամուտ փոխառություններից	(52,993)	(47,401)
Տոկոսային եկամուտ ժամկետային ավանդներից	(79,887)	(38,377)
Եկամուտ շնորհներից	(61,278)	(90,392)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի փոփոխություն	323	6,552
Չօգտագործված արձակուրդի գծով պահուստ	1,809	-
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ)/վնաս	(248,661)	(144,565)
Գործառնական արդյունք նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	(178,777)	(121,469)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	429,473	528,148
Պաշարների փոփոխություն	(110,987)	6,105
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	(33,438)	(33,548)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ	106,272	379,236
Վճարված տոկոսներ	(25,084)	(27,708)
Վճարված շահութահարկ	-	-
Գործառնական գործունեության համար <i>օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ</i>	81,188	351,528
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(1,989)	(4,634)
Ժամկետային ավանդների մարում/(ներդրում), գուտ	(140,313)	(503,164)
Ստացված շնորհներ և շնորհների հետ վերադարձ, գուտ	258,711	386,956
Մտացված տոկոսներ	115,551	231,527
Փոխառությունների տրամադրում, գուտ	(239,127)	-93734
Ներդրումային գործունեությունից <i>ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) գուտ դրամական միջոցներ</i>	(7,167)	16,951

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգային ալտրոթյան» հիմնադրամ
 Ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ստացված փոխառությունների մարում	(76,999)	(264,658)
Վարձակալության գծով պարտավորության մարում	(13,332)	(13,332)
<i>Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ</i>	<i>(90,331)</i>	<i>(277,990)</i>
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	(16,310)	90,489
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(20,274)	(7,279)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	310,186	226,976
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	273,602	310,186

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 46-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության» հիմնադրամը հիմնվել է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության (Կառավարություն) 2005թ. ապրիլի 28-ի թիվ 799 որոշմամբ: Հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է (Հիմնադիր): Հիմնադրամը նպատակներն են.

- էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում ներդրումների իրականացմանը նպաստելը,
- էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտում Հայաստանի շուկայի զարգացմանը խթանելը,
- շրջակա միջավայրի, մարդու առողջության վրա տեխնաժին ազդեցության նվազմանը նպաստելը,
- էներգետիկ անվտանգության, էներգետիկ համակարգի հուսալիության աստիճանի բարձրացմանն ուղղված մեխանիզմների մշակումը,

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից համապատասխան լիազորություններ տրամադրվելու դեպքում պետության հետ կնքվող գործակալության պայմանագրի հիման վրա պետության անունից ոլորտի զարգացմանը խթանող վարկային և դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացման կազմակերպումը:

Ծրագիրը նախատեսում է հետևյալ բաղադրիչները.

Բաղադրիչ 1 Ծրագրի միջոցները տրամադրվում են մասնակից ֆինանսական հաստատություններին էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ծրագրերում համապատասխան պահանջները բավարարող շահառուների կողմից կատարած ներդրումները ֆինանսավորելու նպատակով:

Բաղադրիչ 2 Հիմնադրամը կատարում է էներգախնայողության հետ կապված ներդրումներ հանրային շենքերում:

2022թ.-ին Հիմնադրամն իրականացրել է հետևյալ ծրագրերը.

- Կանաչ կլիմայի հիմնադրամին (ԿԿՀ) հավատարմագրվելու նպատակով Հիմնադրամը 2020թ.ին ստացել է դրամաշնորհ՝ բարելավելու Հիմնադրամի Գործառնական ձեռնարկը, ինչպես նաև մշակելու երկու ծրագրերի համառոտագրեր ԿԿՀ-ի ֆինանսավորմանը ներկայացնելու նպատակով: Ծրագրի արժեքն է 254,000 ԱՄՆ դոլար:
Հավատարմագրումից հետո Հիմնադրամը կկարողանա իրականացնել մինչև 50 մլն. ԱՄՆ դոլար ֆինանսավորմամբ ծրագրեր, ինչպես նաև տրամադրել ենթադրամաշնորհներ: Հավատարմագրման գործընթացի ավարտը նախատեսվում է 2023 թ-ին:

- Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամի և Ֆրանսիական Տրանսէներգիա (TRANSENERGIE) կազմակերպության համագործակցությամբ մշակվել է Հայաստանում լողացող արևային կայանների զարգացման ծրագիրը, որի արդյունքում 800,000 եվրո դրամաշնորհը հավանության է արժանացել Ֆրանսիայի կառավարության կողմից: Ծրագիրը մեկնարկել է 2021 թվականի փետրվարի 25-ին: Մշակվել է Հայաստանի տարածքում գտնվող բոլոր լճերի և արհեստական ջրամբարների ցուցակը՝ իրենց հիմնական բնութագրական տվյալներով:

Հիմնադրամի և Տրանսէներգիա ընկերության հետ համատեղ քննարկումների արդյունքում ընտրվել են հետևյալ ջրամբարները՝ Ազատի ջրամբար (Արարատի մարզ), Ապարանի ջրամբար (Արագածոտնի մարզ) և Երևանյան ջրամբար (Երևան):

Հիմնվելով այդ տեխնիկատնտեսական հիմնավորումների վրա՝ ծրագրի իրականացման համար որպես նպատակահարմար ջրամբար ընտրվել է Երևանյան լիճը: Ջրամբարում կառուվցել է 151 կՎտ դրվածքային հզորությամբ արևային ՖՎ կայանը, որը էլեկտրական արտադրության լիզենզիան ստանալուց հետո միացվելու է էլեկտրական բաշխիչ ցանցին:

- 2017 թվականից Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամը սկսել է իրականացնել Հայաստանում չգազաֆիկացված, սահմանամերձ և այլ համայնքների իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց գործունեության էներգաարդյունավետության բարձրացման ծրագիրը, որի նպատակն է ֆինանսական կառույցների միջոցով խթանել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ներդրումները վերականգնվող էներգիայի ոլորտում:

2022թ. ընթացքում Հիմնադրամի կողմից ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրվել է 498.7 մլն ՀՀ դրամի փոխառություն, որից 171.5 մլն ՀՀ դրամը՝ էլեկտրական ավտոմեքենաների ֆինանսավորման համար (21 էլեկտրոմոբիլ), իսկ 327.2 մլն ՀՀ դրամը՝ արևային

ջրատաքացուցիչների և արևային ֆոտովոլտային համակարգերի համար:

- 2022 թվականի մայիսին մեկնարկել է «էներգաարդյունավետ տարածաշրջաններ. Հանրային շենքերում էներգախնայողության բարձրացման մեխանիզմների գործարկում և աջակցության «կանաչ էներգիայի» զարգացման ծրագիրը»: Ծրագրի արժեքն է 2,071,277 (դրամաշնորհ ԵԿԶ-ից՝ 1,719,200 մլն. ԱՄՆ դոլար, համաֆինանսավորում ՀՀ կառավարությունից՝ 352,077 ԱՄՆ դոլար):

2022թ. ընթացքում իրականացվել է ընդամենը 6,225,827 ՀՀ դրամի վճարում, որից դրամաշնորհի միջոցների հաշվին՝ 5,052,238 ՀՀ դրամ և ՀՀ կառավարության համաֆինանսավորման միջոցներից 1,173,589 ՀՀ դրամ:

Հիմնադրամի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Մելիք Ադամյան փ, 1:

Հիմնադրամի հիմնադիրն է Հայաստանի Հանրապետությունը, պետական գրանցման համար՝ 222.160.00548:

Հիմնադրամի աշխատակիցների թվաքանակը 31.12.2022թ. դրությամբ կազմել է 21 մարդ (2021թ.՝ 20 մարդ):

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

Ներկայումս ՖՀՄՍ չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար: Եթե ՖՀՄՍ չի տալիս ուղղություն շահույթ չհետապնդող ոլորտի կազմակերպություններին հատուկ գործարքների հաշվառման վերաբերյալ, ապա հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը պետք է հիմնվի ՖՀՄՍ ընդհանուր սկզբունքների վրա՝ համաձայն Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հիմքերի»:

2.2 Ծանայման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 20-ում:

**2.5 Նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում
ընթացիկ տարվա համար**

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամն առաջին անգամ կիրառել է որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Հիմնադրամը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը թողարկվել է, բայց դեռ ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Կոմիսիոն վճարները Ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջման «10 տոկոս»-ի թեստում (ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Անբարենպաստ պայմանագրեր – Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՄՍ 37-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր մինչև նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Դուստր կազմակերպությունը որպես առաջին անգամ որդեգրող (ՖՀՄՍ 1-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Հարկումը իրական արժեքի չափման մեջ (ՀՀՄՍ 41-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված
Թարմացումներ Հայեցակարգային հիմունքների հղումում (ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխություն)	1 Հունվարի, 2022թ.	Ընդունված

ՖՀՄՍ 9. «Ֆինանսական գործիքներ» - Կոմիսիոն վճարները Ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջման «10 տոկոս»-ի թեստում

Փոփոխությունը պարզաբանում է կոմիսիոն վճարները, որոնք կազմակերպությունը ներառում է՝ գնահատելիս՝ արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները էապես տարբերվում են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն փոխառուի և փոխատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, ներառյալ փոխառուի կամ փոխատուի կողմից մյուսի անունից/օգտին վճարված կամ ստացված վճարները: ՀՀՄՍ 39. «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը» ստանդարտի համար նման փոփոխություն չի առաջարկվում:

Անցումային դրույթների համաձայն՝ Հիմնադրամը կիրառում է փոփոխությունը ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք փոփոխվել են տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում կամ դրանից հետո, երբ կազմակերպությունն առաջին անգամ կիրառում է փոփոխությունը (սկզբնական կիրառման ամսաթիվը):

Անբարենպաստ պայմանագրեր – Պայմանագրի կատարման ծախսեր - ՀՀՄՍ 37-ի փոփոխություն

Անբարենպաստ պայմանագիրը պայմանագիր է, որով նախատեսված պարտականությունները կատարելու անխուսափելի ծախսումները (այսինքն՝ այն

ծախսումները, որոնցից Հիմնադրամը չի կարող խուսափել, քանի որ ունի այդ պայմանագիրը) գերազանցում են այդ պայմանագրից ակնկալվող ստացվելիք տնտեսական օգուտները:

Փոփոխությունները սահմանում են, որ երբ գնահատվում է արդյոք պայմանագիրը անբարենպաստ է կամ ոչ շահութաբեր Հիմնադրամը պետք է ներառի այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն առնչվում են ապրանքների կամ ծառայությունների մատուցման պայմանագրին, ներառյալ ուղղակի ծախսումները (օրինակ՝ ուղղակի աշխատանքի և նյութերի ծախսումները) և պայմանագրային գործունեության հետ անմիջականորեն կապված վերադիր ծախսերը (օրինակ՝ պայմանագրի կատարման համար օգտագործվող սարքավորումների մաշվածություն, պայմանագրի կառավարման և վերահսկողության ծախսեր): Ընդհանուր և վարչական ծախսերը ուղղակիորեն չեն առնչվում պայմանագրին և չեն ներառվում, եթե դրանք հստակ ենթակա չեն վճարման կոնտրագենտի կողմից՝ համաձայն պայմանագրի:

Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր մինչև նախատեսված օգտագործումը - ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություն

Փոփոխություններն արգելում են հիմնական միջոցների միավորի արժեքից հանել մինչև այդ ակտիվի օգտագործման համար հասանելի լինելը արտադրված նմուշների վաճառքից ստացված ցանկացած հասույթ, այսինքն՝ հասույթը՝ մինչև ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելը և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելը: Հետևաբար, Հիմնադրամը ճանաչում է նման վաճառքից հասույթը և դրա հետ կապված ծախսերը շահույթում կամ վնասում: Հիմնադրամը չափում է այդ նմուշների արժեքը՝ համաձայն ՀՀՄՍ 2. «Պաշարներ» ստանդարտի:

Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են, թե ինչ է նշանակում «ակտիվի անխափան աշխատանքի տեստավորում»: ՀՀՄՍ 16-ն այժմ սահմանում է սա որպես գնահատում, թե արդյոք ակտիվի տեխնիկական և ֆիզիկական արդյունավետությունն այնպիսին է, որ այն կարող է օգտագործվել ապրանքների կամ ծառայությունների արտադրության կամ մատակարարման, այլոց վարձակալության կամ վարչական նպատակների համար:

Եթե համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում առանձին չի ներկայացվում, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները պետք է բացահայտեն շահույթում կամ վնասում ներառված հասույթի և ծախսերի գումարները, որոնք վերաբերում են արտադրված նմուշներին, որոնք կազմակերպության սովորական գործունեության արդյունք չեն, և թե համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որ հոդված(ներ)ն է(են) ներառում այդպիսի հասույթներ և ծախսեր:

ՖՀՄՍ 1. «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրումը» - Դուստր կազմակերպությունը որպես առաջին անգամ որդեգրող

Փոփոխությունը թույլ է տալիս դուստր կազմակերպությանը, որն ընտրում է կիրառել ՖՀՄՍ 1-ի Դ-16(ա) պարագրաֆը՝ չափելու վերահաշվարկման կուտակային տարբերությունները՝ օգտագործելով մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարները՝ հիմնվելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՍ-ին անցնելու ամսաթվի վրա, եթե ճշգրտումներ չեն կատարվել համախմբման ընթացակարգերի նպատակով և այն բիզնեսի միավորման

արդյունքները հաշվի առնելու նպատակով, որի արդյունքում մայր կազմակերպությունը ձեռք է բերել դուստր կազմակերպությունը: Այս փոփոխությունը նաև կիրառվում է ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության նկատմամբ, որն ընտրում է կիրառել ՖՀՄՄ 1-ի Գ-16(ա) պարագրաֆը:

ՀՀՄՄ 41. «Գյուղատնտեսություն» – Հարկումը իրական արժեքի չափման մեջ

Այս փոփոխությամբ չեղարկվում է ՀՀՄՄ 41-ի 22-րդ պարագրաֆի պահանջը, ըստ որի՝ կազմակերպությունները չեն ներառում հարկերի վճարման համար դրամական միջոցների հոսքերը, երբ չափում են ակտիվների իրական արժեքը ՀՀՄՄ 41-ի շրջանակներում:

Այս փոփոխությունները որևէ ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, քանի որ Հիմնադրամը չունի ակտիվներ ՀՀՄՄ 41-ի շրջանակներում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Թարմացում Հայեցակարգային հիմունքներին հղումում - ՖՀՄՄ 3-ի փոփոխություն

Փոփոխությունները թարմացնում են ՖՀՄՄ 3-ը, այնպես որ այն հղում անի 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքներին 1989թ. հիմունքների փոխարեն: Դրանք նաև ՖՀՄՄ 3-ում ավելացնում են պահանջ, ըստ որի՝ ՀՀՄՄ 37. «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» ստանդարտի շրջանակում ընդգրկված պարտավորությունների համար ձեռք բերող կիրառում է ՀՀՄՄ 37-ը՝ որոշելու, թե արդյոք ձեռքբերման ամսաթվին ներկա պարտավորություն գոյություն ունի անցյալ դեպքերի արդյունք: Այն պարտադիր վճարների համար, որոնք գտնվում են ՖՀՄՄՄԿ 21 Պարտադիր վճարներ մեկնաբանության շրջանակում, ձեռքբերողը կիրառում է ՖՀՄՄՄԿ 21-ը՝ որոշելու համար, թե արդյոք այն պարտավորեցնող իրադարձությունը, որն առաջացնում է պարտադիր վճարը վճարելու պարտավորություն, տեղի է ունեցել մինչև ձեռքբերման ամսաթիվը:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը էական ազդեցություն կունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտներ, որոնք հրապարակված են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՄ ստանդարտները, որոնք բողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն.

ՖՀՄՄ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար	Կիրառելիությունը
Փոփոխություններ ՖՀՄՄ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՄ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր Հիմնադրամներում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄՄ Խորհրդի կողմից	-
Փոփոխություններ ՀՀՄՄ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվություններ»	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց

<i>ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի</i>		
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. <i>«Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ</i>	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. <i>«Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»</i> <i>Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում</i>	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. <i>«Շահութահարկեր» Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր</i>	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց
ՖՀՄՍ 17. <i>"Ապահովագրության պայմանագրեր"</i>	1 Հունվարի, 2023թ.	Առաջընթաց

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր Հիմնադրամ Հիմնադրամ ներում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում

ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի փոփոխությունները վերաբերում են իրավիճակներին, երբ ներդրողի և նրա ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև կա ակտիվների վաճառք կամ ներդրում: Մասնավորապես, փոփոխությունները նշում են, որ դուստր կազմակերպության նկատմամբ (որը բիզնես չէ) վերահսկողության կորստից առաջացող օգուտները կամ վնասները բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ գործարքում, ճանաչվում են մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն այդ ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով: Նմանապես, ցանկացած նախկին դուստր կազմակերպությունում (որը դարձել է ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկում, որը հաշվառվում է սեփական կապիտալի մեթոդով) պահպանված ներդրումների իրական արժեքով վերաչափումից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են նախկին մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն նոր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք հրապարակվել են 2020թ. հունվարին, ազդում են միայն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման վրա, և ոչ ակտիվի, պարտավորության, եկամտի կամ ծախսի ճանաչման գումարի կամ ժամկետի կամ դրանց մասին բացահայտված տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ հիմնված է այն իրավունքների վրա, որոնք գոյություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նշում են, որ դասակարգման վրա չեն ազդում այն ակնկալիքները, թե արդյոք կազմակերպությունը կկիրառի իր՝

պարտավորության մարումը հետաձգելու իրավունքը, բացառում են, որ իրավունքները գոյություն ունեն, եթե կովենանտները կատարված են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, և տալիս են ,մարմանե սահմանում՝ հստակեցնելով, որ մարումը վերաբերում է դրամական միջոցների, բաժնային գործիքների, այլ ակտիվների ծառայությունների փոխանցմանը կոնտրագենտին:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2 (Էականության որոշման դատողությունների իրականացում) – Հաշվապահական քաղաքականության բացահայտումներ

Փոփոխությունները փոխում են ՀՀՄՍ 1-ի պահանջները՝ կապված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման հետ: Փոփոխությունները փոխարինում են ,նշանակալի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունն տերմինի բոլոր կիրառումները ,հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական տեղեկատվությունն տերմինով: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը էական է, եթե, երբ դիտարկվում է կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվության հետ միասին, ողջամտորեն ակնկալվում է, որ այն կազդի ընդհանուր նպատակի ֆինանսական հաշվետվությունների հիմնական օգտագործողների կողմից այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացված որոշումների վրա:

ՀՀՄՍ 1-ի օժանդակ պարագրաֆները նույնպես փոփոխվել են՝ պարզաբանելու համար, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը, որը վերաբերում է ոչ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին, էական չէ և բացահայտման կարիք չունի: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղեկատվությունը կարող է էական լինել պայմանավորված գործարքների, այլ իրադարձությունների կամ պայմանների բնույթով, նույնիսկ եթե գումարները էական չեն: Այնուամենայնիվ, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ էական գործարքներին, այլ իրադարձություններին կամ պայմաններին վերաբերող ոչ բոլոր տեղեկություններն են ինքնին էական:

ՀՀՄՍԽ-ն նաև մշակել է ուղեցույցներ և օրինակներ՝ ՖՀՄՍ պրակտիկայի գծով հայտարարություն 2-ում նկարագրված «չորս քայլ էականության գործընթացի» կիրառումը բացատրելու և ցուցադրելու համար:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»՝ Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում

Փոփոխությունները փոխարինում են հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխության սահմանումը հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանմամբ: Ըստ նոր սահմանման, հաշվապահական հաշվառման գնահատումները, ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված դրամական գումարներ են, որոնք ենթակա են չափման անորոշության:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում. «Շահութահարկեր»՝ Առանձին գործարքից բխող ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված հետաձգված հարկեր

Փոփոխությունները նախատեսում են ևս մեկ բացառություն սկզբնական ճանաչման ազատումից: Ըստ փոփոխությունների, կազմակերպությունը չի կիրառում սկզբնական ճանաչումից ազատումը այն գործարքների համար, որոնք առաջացնում են հավասար հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ:

Կախված կիրառելի հարկային օրենսդրությունից, հարկվող և նվազեցվող հավասար ժամանակավոր տարբերություններ կարող են առաջանալ ակտիվի և պարտավորության սկզբնական ճանաչման ժամանակ մի գործարքում, որը բիզնեսի միավորում չէ և չի ազդում ոչ հաշվապահական, ոչ հարկվող շահույթի վրա: Օրինակ,

դա կարող է առաջանալ վարձակալության գծով պարտավորության և համապատասխան օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ճանաչման ժամանակ՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 16-ը վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ:

ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխություններից հետո կազմակերպությունից պահանջվում է ճանաչել համապատասխան հետաձգված հարկային ակտիվը և պարտավորությունը, ընդ որում ցանկացած հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչումը ենթակա է ՀՀՄՍ 12-ի փոխհատուցելիության չափանիշներին:

ՖՀՄՍ 17. "Ապահովագրության պայմանագրեր"

ՖՀՄՍ 17-ը սահմանում է ապահովագրական պայմանագրերի ճանաչման, չափման, ներկայացման և բացահայտման սկզբունքները և փոխարինում է ՖՀՄՍ 4 Ապահովագրության Պայմանագրեր ստանդարտին:

ՖՀՄՍ 17-ը տալիս է ընդհանուր մոդել (որը փոփոխված է ուղղակի մասնակցության հատկանիշներով ապահովագրության պայմանագրերի համար), որը նկարագրված է որպես փոփոխական վճարի մոտեցում: Ընդհանուր մոդելը պարզեցվում է, եթե որոշակի չափանիշները բավարարվում են՝ չափելով մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորությունը՝ կիրառելով ապահովագրական վճարների բաշխման մոտեցումը:

Ընդհանուր մոդելը օգտագործում է ընթացիկ ենթադրություններ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գումարը, ժամկետները և անորոշությունը գնահատելու համար, և այն հստակորեն չափում է այդ անորոշության արժեքը: Այն հաշվի է առնում շուկայական տոկոսադրույքները և ապահովադիրների օպցիոնների ու երաշխավորությունների ազդեցությունը:

Հիմնադրամի դեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ և ՖՀՄՍ-ի առաջին անգամ ընդունումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, որոնք ուժի մեջ են եղել 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են Ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Հիմնադրամի կողմից, ներկայացված են ծանոթագրություն 2.5-ում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

Արժույթ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
Եվրո	420.06	542.61

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.3 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները (*համակարգչային տեխնիկա, տրանսպորտային միջոցներ, տնտեսական գույք և այլն*) հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են ֆինանսական վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում (որը որոշվում է՝ համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցիչ փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցիչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	10-20 տարի
Մեքենա և սարքավորումներ	1-8 տարի
Այլ	1-8 տարի

3.4 Վարձակալված ակտիվներ

Հիմնադրամը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն, եթե պայմանագրով իդենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոհատուցման դիմաց:

Հիմնադրամը որպես վարձակալ

Հիմնադրամը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրածեք ակտիվների վարձակալության: Հիմնադրամը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնադրամը օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչում է վարձակալության սկզբում (այսինքն՝ այն ամսաթվով, երբ տվյալ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով պարտավորության վարաչափումից: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է պարտավորություններում ճանաչված կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով արժեքը, առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մինչև վարձակալությունը սկսելու ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին կատարված վարձավճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված ցանկացած արտոնություններ կամ զեղչեր: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ - 8 տարի

Այն դեպքում, երբ վարձակալված ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի ավարտին՝ վերջում, անցնում է Հիմնադրամին կամ սկզբնական արժեքը արտացոլում է տվյալ վարձակալված ակտիվի գնման օպցիոն, ապա մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետով: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները նույնպես պետք է արժեզրկման ստուգման (թեսթ) ենթարկվեն:

Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Վարձակալության սկսման պահին, Հիմնադրամը կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով չափում է վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում կատարված կամ կատարվելիք վարձավճարների իրական արժեքով: Վարձավճարները ներառում են՝ հաստատուն՝ ֆիքսված վճարները (ներառյալ

հաստատում վճարումները), համաժ վարձակալության հետ կապված ցանկացած ստացվելիք խրախուսումներ, վարձակալության փոփոխում վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը և գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության վճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքների վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը:

Փոփոխում վարձավճարները, որոնք կախված չեն որևէ ինդեքսից կամ տոկոսադրույքներից (ներառում են, օրինակ՝ վճարումներ՝ կապված սպառողական գների ինդեքսից, վճարումներ՝ կապված ուղեմշակման տոկոսադրույքից (ինչպես օրինակ՝ LIBOR-ը), ճանաչվում են ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում այդ դեպքերը տեղի են ունեցել:

Վարձավճարների իրական արժեքը հաշվարկելիս, Հիմնադրամը կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը վարձակալության սկզբի ամսաթվի դրությամբ, որովհետև վարձակալության պայմանագրի մեջ ենթադրյալ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշվել: Վարձակալության սկսելուց հետո կրեդիտորական պարտքերը վարձակալության գծով ավելանում են (աճում են)՝ տոկոսների ավելացումով պայմանավորված, և նվազում են վարձավճարների վճարումով: Բացի դրանից, կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով հողվածի հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե առկա է ձևափոխություն, փոփոխություն, փոփոխություն վարձակալության ժամանակահատվածում, փոփոխություն վարձավճարում կամ տվյալ ակտիվի ձեռք բերման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

3.5 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Հիմնադրամի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է՝ մինչև 10 տարի:

3.6 Պաշարներ

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազադույնով: Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Հիմնադրամի ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Հիմնադրամի բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը (քացառությամբ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ պակասեցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսերը անմիջապես ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացված արժեքով, այն դեպքում, երբ.

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է քիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ
ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

- Ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է ապահովել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր և պահվում են վաճառքի նպատակով, և
- Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում
ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերոնշյալների մեջ, ինքնաստիճան չափվում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՉՇՎ):

Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետո, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ ԻԱՉՇՎ մեթոդը: Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի համապատասխանում ապաճանաչմանը կամ երբ շարունակական ներգրավվածության մոտեցում է կիրառվում և Հիմնադրամի կողմից, թողարկված ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերը չափվում են ստորև նշված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխան՝

Ֆինանսական պարտավորություններ (ԻԱՉՇՎ) ներկայացվող

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱՉՇՎ ներկայացվող, երբ ֆինանսական պարտավորությունը հանդիսանում է՝ (ա) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մեջ ձեռք բերողի պայմանական հատուցումը (բ) պահվում է առևտրային նպատակով կամ (գ) այն նախատեսված է ԻԱՉՇՎ-ի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրային նպատակով պահվող եթե.

- այն բացառապես ձեռք է բերվել մոտ ապագայում վերավաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հանդիսանում է իդնտիֆիկացվող ֆինանսական գործիքների մի մաս, որը Հիմնադրամը միասին է կառավարում և ունի կարճաժամկետ շահույթ ստանալու փաստ:
- Այն ածանցյալ գործիք է, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր կամ նախանշված արդյունավետ հեջավորման գործիքներից:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը միայն երբ ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները սպառվում են կամ երբ այն

փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և էականորեն ակտիվի սեփականության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները մեկ այլ կազմակերպության: Եթե Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության հետ կապված էականորեն բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա Կազմակերպությունը ճանաչում է իր հետաքրքրությունը ակտիվի հանդեպ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե Կազմակերպությունը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները, ապա Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ճանաչում է ստացված օգուտների գրավադրված փոխառությունները:

Անորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում: Ի հավելում, պարտքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես «Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող» (ԻԱՉՇՎ), ապաճանաչման ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնասում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրման ապաճանաչման ժամանակ, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ Կազմակերպությունը ընտրել է ԻԱՉՇՎ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը չի վերադասակարգվում շահույթ կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, երբ Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպառվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխհատուցված կամ փոխհատուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում:

Երբ Կազմակերպությունը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է մյուսի հետ՝ զգալիորեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նույն կերպ, Կազմակերպությունը առկա պարտավորության կամ դրա մի մասի էական պայմանների փոփոխությունը դիտարկում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանները էական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում այլ եկամուտների կամ վնասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Պարտքային գործիքներում ներդրումների արժեզրկումից կորուստները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ ԻԱՉԱՀԱ-ով, Կազմակերպությունը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի մասով: «Դեբիտորական պարտքերի սպասվող կորուստների» (ԴՊՍԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին թարմացվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Կազմակերպությունը միշտ ճանաչում է ԴՊՍԿ-ը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուստի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Կազմակերպության պատմական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հատուկ գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու ամսաթվի պայմաններին կանխատեսվող ուղղության գնահատմամբ, ներառյալ երբ կիրառելի է դրամի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական գործիքների համար, Կազմակերպությունը ճանաչում է ԴՊՍԿ-ն, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի բարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Կազմակերպությունը այդ ֆինանսական գործիքից կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է կյանքի ընթացքում ԴՊՍԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կառաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր դեֆոլտից հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 21ում:

3.8 Արժեզրկում

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.9 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Երբ Հիմնադրամը մտադրություն ունի վաճառել ոչ ընթացիկ ակտիվներ կամ ակտիվների խումբ և երբ այդ վաճառքի տեղի ունենալը հավանական է 12 ամսվա ընթացքում, ապա ակտիվը կամ ակտիվների խումբը պետք է դասակարգվի և ներկայացվի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվները չափվում են ակտիվի՝ մինչև վերադասակարգումն ունեցած հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսումների»-ից՝ նվազագույնով: Այս ակտիվների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Այնուամենայնիվ, վաճառքի համար պահվող որոշ ակտիվներ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվները և հետաձգված հարկային ակտիվները, հաշվառվում են սովորականի պես:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից կամ վերագնահատումից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Այլ եկամուտ» կամ «Այլ ծախսեր» հոդվածներում: Վաճառքի դեպքում տվյալ ակտիվի գծով սեփական կապիտալում առկա վերագնահատման պահուստը վերագրվում է կուտակված շահույթին:

3.10 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Հիմնադրամն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական

արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.11 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույթաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուղվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Հիմնադրամը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույթների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույթները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Հիմնադրամը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.12 Հանախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ

Հիմնադրամի հասույթը ձևավորվում է հիմնականում ստացված նվիրատվություններից, մատուցված ծառայություններից, Հիմնադրամի կողմից տրված փոխառությունների տոկոսներից և այլն:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Հիմնադրամն առաջնորդվում է ստորև ներկայացված 5 քայլերի գործընթացով.

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
էներգախնայողության» հիմնադրամ
Ֆինանսական հաշվետվություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31

1. Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
2. Բացահայտել կատարման պարտականությունը
3. Որոշել գործարքի գինը
4. Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
5. Դանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը(երը) բավարարված են

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի միջև որևէ պահին, կամ կոնկրետ ժամանակի ընթացքում, երբ Հիմնադրամը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Հիմնադրամի հասույթի ճանաչման հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվության համար տես ծանոթագրություն 4:

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգախնայողության» հիմնադրամ
 Ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

4 Եկամուտ շնորհներից

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	58,617	70,766
Ակտիվների վերաբերող շնորհներ	2,661	19,626
	61,278	90,392

5 Տոկոսային եկամուտ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխառություններից եկամուտ	52,993	47,401
Բանկային հաշիվների մնացորդների վրա հաշվարկված եկամուտ	79,887	38,377
	132,880	85,778

6 Ծառայությունների մատուցումից եկամուտ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Խորհրդատվական ծառայություններ	26,853	48,711
Էներգետիկ ծառայություններ	61,517	92,214
	88,370	140,925

7 Ծրագրերի իրականացման ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արևային լողացող Ֆոտովոլտային կայանների գարգացման ծրագիր	3,491	12,813
Նախապատրաստման աջակցության ծրագիր	46,927	53,023
Էներգախնայողության ծրագիր	4,851	-
Աջակցություն ՎՋԵԲ-ի Անցում դեպի կանաչ տեխնոլոգիաներ հարթակի ստեղծմանը		
Հայաստանում	11,055	-
Հայաստանում Էլեկտրական կուտակիչների գարգացման ծրագիր	3,290	-
Փորձագիտական ուսումնասիրություն կենսազանգվածի կայանների ֆինանսական և տեխնիկական իրագործելիության համար ծրագիր	6,000	-
Այլ	9,657	29,157
Հիմնական միջոցների մաշվածք	-	19,626
	85,271	114,619

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգախնայողության» հիմնադրամ
 Ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

8 Վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատակիցներին հատուցումներ	(182,583)	(162,872)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(1,565)	(2,400)
Վարձակալության ծախսեր	(8,606)	(8,606)
Առդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	(2,222)	(2,417)
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	(3,924)	(3,680)
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	(1,470)	(1,811)
Բանկային և ապահովագրության ծախսեր	(7,273)	(979)
Այլ	(5,170)	(6,603)
	(212,813)	(189,369)

9 Ֆինանսական ծախսեր

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական ծախսեր փոխառությունների գծով	24,849	27,590
Ֆինանսական ծախսեր վարձակալության գծով	3,858	4,841
	28,707	32,431

10 Այլ ֆինանսական հոդվածներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից եկամուտ		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	17,389	36,573
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	795	379
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	71	1,525
- Դեպոզիտներ	7,623	12,376
- Ստացված փոխառություններ	392,938	309,216
	418,816	360,069
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ծախս		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	(37,663)	(44,447)
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(1,989)	(11)
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(23)	(1,490)
- Դեպոզիտներ	(98,700)	(41,725)
- Ստացված փոխառություններ	(31,780)	(127,831)
	(170,155)	(215,504)
Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից գուտ եկամուտ/(ծախս)	248,661	144,565

«Նախատանի փերայնացմանը կերպարային և
 էներգիայի արդյունքներ» հիմնարան
 ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

11 Հիմնական Միջոցներ

Հազար դրամ	Մերձեանքի և սարքավորումներ	Արտարական և տնտեսական գույք	Տրանսպորտային միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	294,605	19,134	29,470	18,592	19,659	381,460
Ավելացում	91	75	-	3,863	605	4,634
Օտարում	-	-	-	-	(11,139)	(11,139)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	294,696	19,209	29,470	22,455	9,125	374,955
Ավելացում	1,125	-	255	547	62	1,989
Օտարում	-	-	-	-	(605)	(605)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	295,821	19,209	29,725	23,001	8,582	376,338

**Կուտակված մաշվածություն և
արժեզրկում**

2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(277,189)	(19,093)	(29,470)	(18,299)	(19,308)	(363,359)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(17,470)	(70)	-	(1,502)	(799)	(19,841)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	-	-	11,139	11,139
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(294,659)	(19,163)	(29,470)	(19,801)	(8,968)	(372,061)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(947)	(47)	(76)	(1,862)	(186)	(3,119)
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	-	-	-	606	606
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(295,606)	(19,209)	(29,546)	(21,663)	(8,548)	(374,573)

Հաշվեկշռային արժեք

2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	17,417	41	-	293	352	18,101
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38	46	-	2,654	157	2,895
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	215	-	179	1,338	34	1,766

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգախնայողության» հիմնադրամ
 ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

12 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ստորև ներկայացված է օգտագործման իրավունքով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը և ժամանակաշրջանի ընթացքում շարժը.

Հազար դրամ	Շենքեր	Ընդամենը
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>		
2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	43,032	43,032
Ավելացում	-	-
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(8,606)	(8,607)
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	34,426	34,426
Ավելացում	-	-
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(8,607)	(8,607)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	25,819	25,819

13 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	Ոչ ընթացիկ		Ընթացիկ	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	681,744	1,079,889	559,616	593,361
Այնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(2,270)	(3,596)	(1,964)	(2,267)
Տրված կանխավճարներ	-	-	4,088	4,712
Դեբիտորական պարտքեր պետական բյուջեից	-	-	12,816	2,379
Այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-	9,038	514
	679,474	1,076,293	583,594	598,699

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2012թ. փետրվարի 16-ի թիվ 174-Ն որոշման և 2012թ. Հիմնադրամի և ՀՀ ֆինանսների նախարարության միջև կնքված գործակալության պայմանագրի, Հիմնադրամը ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից կառավարման է ստացել դրամական միջոցներ, էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի ֆինանսավորմանն ուղղված ծրագրի իրականացումն ապահովելու նպատակով: Կառավարման ստացված միջոցները տրամադրվել են Հիմնադրամին տարեկան 0.75%-ով և մինչև 2045թ. մարման ժամկետով: Հիմնադրամին կառավարման հանձնված միջոցները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվել են որպես «Ստացված փոխառություններ», իսկ կառավարման ստացված միջոցների նկատմամբ հաշվեկշռված տոկոսային ծախսերը ներկայացված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Ֆինանսական ծախսեր» հոդվածում:

Կառավարման ստացված միջոցների հաշվին, ինչպես նաև, Վերակառուցման և զարգացման միջազգային բանկի և ՀՀ կառավարության միջև 2012թ. ապրիլի 20-ին կնքված թիվ TF012163 դրամաշնորհային համաձայնագրով ստացված միջոցների հաշվին Հիմնադրամն իրականացնում է էներգախնայողության ծրագիր: Ծրագրի շրջանակներում Հիմնադրամը հանրային օբյեկտներում կատարում է ներդրումներ էներգախնայողության ծառայությունների մատուցման ձևով, որոնք բաղկացած են 2 բաղադրիչից՝ (1) էներգախնայողության ներդրումներ, և (2) էներգետիկ ծառայություններ: Այս ծառայությունները Հիմնադրամը մատուցում է հետևյալ կերպ.

• ընտրում է հատկացվող միջոցների վերադարձը ապահովող գործող իրատեսական մեխանիզմներ ունեցող շահառուների (հանրային օբյեկտներ), այնուհետև կնքում պայմանագրեր կապալառուների հետ, համաձայն որի վերջիններս պարտավորվում են շինարարական աշխատանքներ իրականացնել նախապես ընտրված հանրային օբյեկտներում՝ էներգախնայողության սահմանված մակարդակ ապահովելու նպատակով (բաղադրիչ 1՝ էներգախնայողության ներդրումներ):

• իրականացնում է «էներգախնայողության ծրագրի» նախապատրաստման, էներգետիկ ուսումնասիրությունների, գնումների, ֆինանսական կառավարման, մոնիթորինգի, էներգախնայողության չափումների և հավաստումների և այլ ծառայություններ (բաղադրիչ 2՝ էներգետիկ ծառայություններ):

Էներգախնայողության ծառայությունների իրականացման նպատակով Հիմնադրամը կապալառուի հետ պայմանագրի կնքման հետ մեկտեղ էներգախնայողության ծառայությունների մատուցման պայմանագիր է կնքում նաև շահառուի հետ (հանրային օբյեկտներ), որով սահմանվում է էներգախնայողության ներդրումների և էներգետիկ ծառայությունների արժեքի տարաժամկետ մարման ժամանակացույցը: Արդյունքում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կապալառուների նկատմամբ կրեդիտորական պարտքերի ճանաչման հետ զուգահեռ Հիմնադրամը էներգախնայողության ծառայությունների 1-ին բաղադրիչի մասով (էներգախնայողության ներդրումներ) ճանաչում է դեբիտորական պարտքեր:

Էներգախնայողության ծառայությունների 2-րդ բաղադրիչի մասով Հիմնադրամը ճանաչում է էներգետիկ ծառայությունների գծով դեբիտորական պարտքեր երբ ծառայությունները մատուցված են: Էներգետիկ ծառայություններից եկամուտները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ «Ծառայությունների մատուցումից եկամուտներ» հոդվածում:

Դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

14 Տրված փոխառություններ

Հազար դրամ	Ոչ ընթացիկ		Ընթացիկ	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱԿԲԱ Բանկ ԲԲԸ	313,258	273,978	173,765	85,899
ԱԳԲԱ Լիզինգ ՎԿ ՓԲԸ	223,986	228,529	130,521	70,855
Գլոբալ Կրեդիտ ՈՒՎԿ ՓԲԸ	178,282	292,664	115,350	70,946
Ագրոլիզինգ ԼՎԿ ՍՊԸ	74,533	47,950	30,745	10,493
Արմենիա Լիզինգ Քանիմի ՈՒՎԿ ՓԲԸ	37,700	34,595	25,228	9,914
Էվոկաքանկ ՓԲԸ	63,983	19,261	22,231	4,210
Ֆասթ Բանկ ՓԲԸ	7,169	9,303	2,174	1,389
Այնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(9,704)	(9,793)	(5,387)	(2,730)
	889,207	896,487	494,627	250,976

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգախնայողության» հիմնադրամ
 Ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

15 Դեպոզիտներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դեպոզիտներ ՀՀ առևտրային բանկերում	981,918	932,293
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(8,826)	(9,454)
	973,092	922,839

16 Դրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկային հաշիվներ	273,602	310,185
	273,602	310,185

17 Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Ստորև ներկայացված է վարձակալության գծով պարտավորությունները (ներառյալ վարձավճարի գծով պարտավորությունները) և ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխությունները

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Սկզբնական մնացորդ	39,815	48,306
Ավելացում	-	-
Տոկոսների ավելացում	3,859	4,841
Վճարված վարձավճար	(13,332)	(13,332)
Տարվա վերջի դրությամբ	30,342	39,815
Ընթացիկ	9,939	9,473
Ոչ ընթացիկ	20,403	30,342
Տարվա վերջի դրությամբ	30,342	39,815

Ստորև ներկայացված է շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարները.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	8,607	8,606
Տոկոսային ծախսեր կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	3,859	4,841
	12,466	13,447

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգախնայողության» հիմնադրամ
 Ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

18 Հետաձգված եկամուտ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Ոչ ընթացիկ</i>		
Հետաձգված եկամուտ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից	123,821	1,599
	123,821	1,599
<i>Ընթացիկ</i>		
Հետաձգված եկամուտ եկամուտներին վերաբերող շնորհներից	451,976	376,764
	451,976	376,764
	575,797	378,363
Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	378,363	81,802
Տարվա ընթացքում ստացված Տարվա ընթացքում ճանաչված	384,738 (187,304)	388,552 (91,991)
Տարեվերջի մնացորդ	575,797	378,363

19 Մտացված փախստություններ

Հազար դրամ	Ոչ ընթացիկ		Ընթացիկ	
	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Վարկեր՝ ամորտիզացված արժեքով հաշվարկված ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն</i>	3,034,282	3,472,439	85,036	85,272
	3,034,282	3,472,439	85,036	85,272

Հազար դրամ	Տրամադրված գումարներ մինչ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ը		Մարման Ժամկետ	Տոկոսադրույքներ	2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	1,740,568	10.11.2045			1,462,353	1,529,961
ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն	1,740,568	10.11.2045	0.75%	1,462,353	1,529,961	
ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն	4,846,628	10.11.2045	0.75%	1,656,965	2,027,750	
	6,587,196			3,119,318	3,557,711	

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգախնայողության» հիմնադրամ
 Ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

20 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	309	10,783
Ստացված կանխավճարներ	11,568	34,356
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	5,031	5,216
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատակիցներին	840	813
Այլ	299	366
	18,047	51,534

Հիմնադրամն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

21 Պահուստներ

Հազար դրամ	2022թ.			2022թ.
	հունվարի 1-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադարձում	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	15,930	1,809	-	17,739
	15,930	1,809	-	17,739

Հազար դրամ	2021թ.			2021թ.
	հունվարի 1-ի դրությամբ	Ավելացում	Հակադարձում	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Չօգտագործված արձակուրդային պահուստ	15,616	15,930	15,616	15,930
	15,616	15,930	15,616	15,930

22 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

Հաշվետու ամսաթվից հետո որևէ իրադարձություն չի եղել, որը կարող է հանգեցնել ճշգրտման կամ լրացուցիչ բացահայտման այս ֆինանսական հաշվետվություններում:

23 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

23.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Հիմնադրամն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հավանաբար են համապատասխանում իրական արդյունքներին:

24 Ֆինանսական գործիքներ

24.1 Հաշվառչահական հաշվառման քաղաքականություններ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Հիմնադրամի ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր տեսակի գծով սպեցիֆիկ տեղեկատվություն
- Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման գծով տեղեկատվություն, ներառյալ դատողությունները և գնահատումների անորոշությունները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվառչահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.6-ում:

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող		
- Դրամական միջոցներ	273,602	310,185
- Դեպոզիտներ	973,092	922,839
- Տրված փոխառություններ	1,383,834	1,147,464
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,263,068	1,674,992
	3,893,597	4,055,480

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող		
- Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	30,342	39,815
- Ստացված փոխառություններ	3,119,317	3,557,712
- Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18,047	51,533
	3,167,706	3,649,060

24.2 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Հիմնադրամը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

24.3 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, տոկոսադրույքային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

Արտարժույթային ռիսկ

Հիմնադրամը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Հիմնադրամի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Հիմնադրամի՝ արտերկրյա վաճառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով:

Արտարժույթով գործարքները՝ արտահայտված հազար ՀՀ դրամով՝

Հոդված			
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Դեբիտորական պարտքեր	3,835	444	4,280
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	144,431	47,820	192,250
	148,266	48,264	196,530
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Ստացված փոխառություններ	1,622,160	-	1,622,160
Հետաձգված եկամուտ	237	120,751	120,989
	1,622,397	120,751	1,743,148
Չուտ արդյունք	(1,474,131)	(72,487)	(1,546,618)

Հոդված			
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Դեբիտորական պարտքեր	39,357	-	39,357
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	91,995	8,966	100,961
	131,352	8,966	140,318
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Ստացված փոխառություններ	1,660,309	-	1,660,309
	1,660,309	-	1,660,309
Չուտ արդյունք	(1,528,958)	8,966	(1,519,991)

**Գրամի արժեվորումը ԱՄՆ դոլարի և Եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2021թ.՝ 10%)
 կունենա հետևյալ ազդեցությունը:**

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
Շահույթ կամ վնաս	(147,413)	(152,896)	(7,249)	(151,999)
	(147,413)	(152,896)	(7,249)	(151,999)

բ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Հիմնադրամը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Այս ռիսկի ազդեցությունը Հիմնադրամի համար առաջանում է տարբեր ֆինանսական գործիքներից, ինչպիսիք են դեբիտորական պարտքերը, ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլն: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները		
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,263,068	1,674,992
- Դեպոզիտներ	973,092	922,839
- Տրված փախուռություններ	1,383,834	1,147,464
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	273,602	310,185
	3,893,597	4,055,480

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ռիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամը ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը,

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգախնայողության» հիմնադրամ
 ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

երբ Հիմնադրամը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը
 ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2022թ.	Անտոկոս	Գործիքներ հաստատուն տոկոսա- դրույթով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույթ (%)			
Մինչև 6 ամիս	18,047	-	18,047
6 ամսից մինչև 1 տարի	-	-	-
1-5 տարի	-	-	-
Ավելի քան 5 տարի	30,342	3,119,317	3,149,659
	48,389	3,119,317	3,167,706
Հաշվեկշռային արժեք	48,389	3,119,317	3,167,706

2021թ.	Անտոկոս	Գործիքներ հաստատուն տոկոսա- դրույթով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույթ (%)			
Մինչև 6 ամիս	51,533	-	51,533
6 ամսից մինչև 1 տարի	-	-	-
1-5 տարի	-	-	-
Ավելի քան 5 տարի	39,815	3,557,712	3,597,527
	91,348	3,557,712	3,649,060
Հաշվեկշռային արժեք	91,348	3,557,712	3,649,060

24.4 Կապիտալ ռիսկի կառավարում

Ընկերության ղեկավարությունը պարբերաբար վերանայում է կապիտալի
 կառուցվածքը, վերլուծվում է՝ հաշվառելով ֆինանսական լծակը (զուտ
 պարտավորությունը բաժանած ընդհանուր կապիտալի վրա) հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2022թ.	2021թ.
	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր փոխառություններ	3,119,317	3,557,712
Հանած՝ մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	273,602	310,185
Զուտ պարտավորություն	2,845,715	3,247,526
Ընդհանուր կապիտալ	285,758	64,279
	3,131,473	3,311,805
Ֆինանսական լծակ	0.91	0.98

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
 էներգախնայողության» հիմնադրամ
 Ֆինանսական հաշվետվություններ
 2022թ. դեկտեմբերի 31

24.5 Ֆինանսական դրության մասին հաշվետվությունում ճանաչված իրական արժեքի չափումները և իրական արժեքի հիերարխիա

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս Հիմնադրամի որոշ ակտիվներ և պարտավորություններ չափվում են իրական արժեքով: Հիմնադրամի, ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի չափման համապատասխան գնահատման տեխնիկա:

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
Նկարագրություն	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	1,263,068	1,263,068	-	-
Գեպոզիտներ	973,092	-	973,092	-
Տրված փոխառություններ	1,383,834	-	1,383,834	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	273,602	273,602	-	-
	3,893,597	1,536,671	2,356,927	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
Նկարագրություն	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	30,342	-	30,342	-
Ստացված փոխառություններ	3,119,317	-	3,119,317	-
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	18,047	18,047	-	-
	3,167,706	18,047	3,149,659	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
Նկարագրություն	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,674,992	1,674,992	-	-
Գեպոզիտներ	922,839	-	922,839	-
Տրված փոխառություններ	1,147,464	-	1,147,464	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	310,185	310,185	-	-
	4,055,480	1,985,178	2,070,303	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
	2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ</i>				
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	39,815	-	39,815	-
Ստացված փոխառություններ	3,557,712	-	3,557,712	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	51,533	51,533	-	-
	3,649,060	51,533	3,597,527	-

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով Հիմնադրամը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիման վրա, բացառությամբ որոշ կետերի և ֆինանսական գործիքների, որոնք, յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, չափվել են վերագնահատված արժեքով կամ իրական արժեքով, ինչպես ներկայացված է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է ապրանքների և ծառայությունների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

25 Պայմանականություններ

25.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան

ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Հայաստանի Հանրապետության հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վատթարացումը հանգեցրել է արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Հանրահումքային ապրանքների միջազգային գների հետագա անկումը, անորոշությունները՝ պայմանավորված ուղղակի կապիտալ ներդրումների ներգրավման հնարավորություններով, գնաճը, կարող են հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Հիմնադրամի վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Հիմնադրամի տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

25.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Հիմնադրամը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Հիմնադրամի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

25.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժերառաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային

«Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և
էներգախնայողության» հիմնադրամ
Ֆինանսական հաշվետվություններ
2022թ. դեկտեմբերի 31

պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ
հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ,
հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց
ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

26 **Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև**

Հիմնադրամի կապակցված կողմ է հանդիսանում իր հիմնադիր մարմինը:

26.1 **Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ**

Հաշվետու տարվա ընթացքում Հիմնադրամի և իր կապակցված կողմերի միջև
իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ
մնացորդները հետևյալն են:

Ստացված փոխառություններ

Հազար դրամ	2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ			2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	Ավելացում	Մարում		
ՀՀ Ֆինանսների նախարարություն	3,557,712	180,168	(618,562)	3,119,317
	3,557,712	180,168	(618,562)	3,119,317

27 **Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ**

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ
վարձատրությունը, որը ներառված է «Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին»
հոդվածում.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	19,333		25,033	
	19,333		25,033	

28 Հիմնադրին վերագրելի գուտ ակտիվների փոփոխություն

Հիմնադրին վերագրելի գուտ ակտիվները իրենից ներկայացնում է Հիմնադրամի ակտիվների և պարտավորությունների տարբերությունը, որն առաջացել է հիմնադիրների կողմից կանոնադրական նպատակների իրականացման համար իրականացված ծախսումների հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական ծախսերի ճանաչումից: Ինչպես նշվել է ծանոթագրություն 2.1-ում ներկայումս ՖՀՄՍ չեն պարունակում հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման վերաբերյալ հատուկ ուղեցույցներ՝ շահույթ չհետապնդող և ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար:

Ելնելով վերոգրյալից, ինչպես նաև հաշվի առնելով բացահայտվող տեղեկատվության օգտակարությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների համար, Հիմնադրամի ղեկավարությունը նպատակահարմար է գտնում ներկայացնել հիմնադրին վերագրելի գուտ ակտիվների շարժը՝

Հազար դրամ	Հիմնադրին վերագրելի գուտ ակտիվներ
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2021թ.	(67,558)
Տարվա արդյունք	131,835
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	64,277
Տարվա արդյունք	221,456
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	285,732